

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΚΕΛΑΣ

I. Η ΖΩΗ ΤΟΥ

i. Η Καταγωγή του

Ο *Δημήτριος Βικέλας* γεννήθηκε στην Ερμούπολη της Σύρου των Κυκλάδων στις 15 Φεβρουαρίου 1835. Ο πατέρας που ονομαζόταν Μανουήλ Μπικέλας ήταν από την Βέροια. Ο Δ. Βικέλας ήταν ιδιαίτερα υπερήφανος για την καταγωγή του από την Βέροια της Μακεδονίας που την αγαπούσε και σαν δική του ιδιαίτερη πατρίδα. Η μητέρα του Σμαράγδα ανήκε στην μεγάλη ηπειρώτικη οικογένεια Μελά. Και οι δυο οικογένειες των γονιών του είχαν εμπορική, κοινωνική, και λογοτεχνική παράδοση που ο Δημήτρης Βικέλας τίμησε και συνέχισε επάξια. Υπεραγαπούσε την μητέρα του η οποία με την εξαίρετη για την εποχή μόρφωσή της διαμόρφωσε τον χαρακτήρα του γιου της.

Το όνομα της οικογένειας γραφόταν με Μπ, Μπικέλας ή Μπεκέλας, μέχρις ότου ο πατέρας του μαζί με τον μικρότερο αδελφό του, Κωνσταντίνο, αποδέχθηκαν την γραφή με Β στη θέση του Μπ. και το έγραφαν Βικέλας. Καθώς αυτό το σύμπλεγμα Μπ., των δυο συμφώνων στην αρχή της λέξης θεωρήθηκε σαν βαρβαρισμός από την σχολαστικότητα που επικρατούσε τότε. Ήταν η εποχή που ακόμη και η Γαλλική κυβέρνηση επιζητούσε να αντικαταστήσει την Ερασμιακή προφορά της αρχαίας Ελληνικής με αυτή της νεώτερης Ελληνικής στην διδασκαλία των Ελληνικών στη Γαλλία. Στην απόδοση όμως του ονόματός του με λατινικούς χαρακτήρες ο πατέρας και ο θείος του διατήρησαν το Β και έτσι το συνέχισε κι ο Δημήτριος Βικέλας, υπογράφοντας Demetrius Bikelas και στην Γαλλική Demetrius Bikélas.

ii. Η Σταδιοδρομία του

Οι εμπορικές επιχειρήσεις του πατέρα του συχνά έφερναν από την μικρή του ηλικία τον Δ. Βικέλα σε πολύ συχνές μετακινήσεις μεταξύ της Σύρου, Κωνσταντινούπολης και Οδησού, σε συνδυασμό δε με την ευπαθή του υγεία είχαν σαν αποτέλεσμα την στέρηση μιας μόνιμης και συστηματικής παιδείας. Ωστόσο η συνεχής παρουσία της μητέρας του και η έμφυτη τάση του για μελέτη του καλλιέργησαν μια βαθιά διάθεση να φανεί πλατιά χρήσιμος στην πατρίδα του και γενικά στην ανθρωπότητα.

Στην Κωνσταντινούπολη παρακολούθησε τα μαθήματα στη Γαλλική Σχολή του M. Allard και στην Σύρο φοίτησε στο Λύκειο Χρήστου Ευαγγελίδη και συμφοίτησε με τον Εμμανουήλ Ροΐδη. Μαζί ήσαν οι συντάκτες του εβδομαδιαίου περιοδικού του Λυκείου που το διάβαζαν κάθε Σάββατο στις συγκεντρώσεις που γίνονταν στο Λύκειο και τις οποίες παρακολουθούσαν εκτός από τους μαθητές, η οικογένεια του Λυκειάρχη και πολλοί γονείς.

Στα απομνημονεύματά του: «Η ζωή μου» γράφει σχετικά ο Δ. Βικέλας: «...ήμουν κατά δυο έτη πρεσβύτερος του Ροΐδη, αλλ' η διαφορά της ηλικίας δεν τον εμπόδιζε να ζηλεύει το τρόπαιό μου, καθώς προ ετών μου ομολόγησε... Τα κατορθώματά μου δεν ήσαν άξια φθόνου, ούτε είχε λόγο ο Ροΐδης να με ζηλεύει τότε... Φύσει κριτικός και ρέπων στο να βρίσκει τα ψεκτά, μπορούσε εύκολα να εκτιμήσει το άτεχνο των στίχων μου και να παρηγορηθεί έτσι για την δήθεν υπεροχή μου».

Σε ηλικία 17 ετών ο Δημήτρης Βικέλας έφυγε από και εγκαταστάθηκε στο Λονδίνο στην αρχή σαν λογιστής στην εμπορική επιχείρηση 'Αφοί Μελά' των θείων του και στη συνέχεια σαν συνεταιίρος. Οι θείοι του αλλά και ο ευρύτερος εμπορικός κύκλος των Ελλήνων και των ξένων εκτίμησε την εργατικότητα, την μεθοδικότητα, την εντιμότητα και την ευρύτητα του πνεύματός του. Τις ελάχιστες ελεύθερες ώρες, ο νεαρός Δημήτρης τις διέθετε στο University College, όπου σπούδασε Βοτανική, το μόνο διαθέσιμο για κείνη την ώρα κλάδο.

Ο Δ. Βικέλας υπήρξε θερμός πατριώτης, αλλά συγχρόνως σαν συνειδητά παγκόσμιος πολίτης πίστευε στην ανάγκη της αλληλογνωριμίας, φιλίας και συνεργασίας ανάμεσα στους λαούς. Για τον σκοπό αυτό ταξίδεψε περιηγούμενος στις περισσότερες χώρες της Ευρώπης.

iii. Η Κοινωνική του Δράση

Στο Λονδίνο γνώρισε τον πρέσβη της Ελλάδος, Σπυρίδωνα Τρικούπη, και τον γιο του, Χαρίλαο Τρικούπη, μετέπειτα Πρωθυπουργό και συνδέθηκε με φιλία που έφτασε στην εποχή της προετοιμασίας των I Ολυμπιακών Αγώνων, όταν ο Χαρίλαος Τρικούπης ήταν ο πρωθυπουργός και παρά τις οικονομικές δυσχέρειες της Ελλάδος, τη στιγμή που η χώρα δανειζόταν από το εξωτερικό για τις πρώτες της ανάγκες, η κυβέρνησή του Χ. Τρικούπη κατόρθωσε να βρει τον τρόπο να κάνει τις απαραίτητες παροχές και εγγυήσεις για την καλή διεξαγωγή των πρώτων Ολυμπιακών Αγώνων του 1896 στην Αθήνα. Από την εποχή του Λονδίνου χρονολογούνται οι αξιόλογες φιλίες του πρώτου προέδρου της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής, Δ. Βικέλα με πρόσωπα που διαδραμάτισαν σπουδαίο ρόλο στην διοργάνωση των I Ολυμπιακών Αγώνων, και σφράγισαν την ιστορία της νεώτερης Ελλάδας.

Οι κάτοικοι της Σύρου τιμούν δυναμικά το άξιο τέκνο του νησιού των Κυκλάδων. Η προτομή του κοσμεί την πλατεία της Ερμούπολης μπροστά από τα σαράντα μαρμάρινα σκαλιά που οδηγούν στο Δημαρχιακό μέγαρο, αρχιτεκτονικό αριστούργημα, έργο του Ziller. Τον Μάιο 2000 προς τιμήν του Δ. Βικέλα η Ολυμπιακή λαμπαδηδρομία διασχίζει την Ερμούπολη πριν αρχίσει το μεγάλο της ταξίδι για το Σύννευ. Και το 2004 το σπίτι του Δ. Βικέλα στην Ερμούπολη και όλο το νησί φωτίζει την λαμπρή προσωπικότητα του άξιου πατριώτη.

Ο Δ. Βικέλας πέθανε στην Αθήνα το 1908. Η φιλοπατρία του αγκάλιαζε όλο το πλάτος της Ελλάδας. Άφησε την πλούσια βιβλιοθήκη του στον Δήμο Ηρακλείου και τη συλλογή εικόνων στο Μουσείο Καλών Τεχνών. Η κοινωφελής δραστηριότητα που εγκαθίδρυσε ο Δ. Βικέλας συνεχίστηκε και μετά τον θάνατό του.

Εν κατακλείδι, παρακολουθώντας την πορεία του Δ. Βικέλα τον βλέπουμε νοερά να γεννιέται το 1835 στην παντοδύναμη τότε εμπορική πρωτεύουσα της Σύρου, την Ερμούπολη που είναι η ίδια κτισμένη προς τιμήν του Ερμή του εμπορίου αλλά του λόγιου Ερμή. Ρουφά το Κυκλαδίτικο φως, όπου στα 16 του χρόνια γίνεται η πρώτη του έκδοση. Από έφηβος απορροφάει τις τάσεις της εποχής του ανάμεσα στην Σύρο, Κωνσταντινούπολη και Οδησό. Το 1852, μόλις 17χρονος αρχίζει στο Λονδίνο μια σταδιοδρομία ανάμεσα σε λαμπρά πνεύματα και ασχολείται επιτυχημένα με το εμπόριο για τα είκοσι-τέσσερα επόμενα χρόνια του. Το 1876, επί δέκα-εννέα χρόνια, στο φως του Παρισιού επεκτείνει τη φιλολογική του ενασχόληση δημιουργώντας πάντοτε τις ωφελιμότερες για το μέλλον της ανθρωπότητας δραστηριότητες με τις καλές του φιλίες και συνδέσεις. Το 1895 εγκαθίσταται στην Αθήνα ανάμεσα στον ελληνικό λαό, που τον θεωρεί σε ήθος: «...ίσως τον καλλίτερο της Ευρώπης!» και όπου πρόσφερε απλόχερα τους ανθρώπινους αλλά και υλικούς του πόρους για τα δέκα-τρία τελευταία του χρόνια, μέχρις ότου το 1908, έτος της IV Ολυμπιάδας, η Αθηναϊκή γη δέχεται δαφνοστεφανωμένο με τον αρχαίο κότινο, το άξιο τέκνο της.

Το 2001 συμπληρώνονται 150 χρόνια από την πρώτη του έκδοση στη Σύρο, της μετάφρασής του: 'Εσθήρ' από το έργο του Ρακίνα. Η αυθεντική του γλώσσα αποδίδει και σήμερα το μοναδικό της άρωμα και τα απομνημονεύματά του, «Η ζωή μου» αποτελούν το υπόδειγμα του ζωντανού αφηγηματικού λόγου.

II. ΤΟ ΠΟΛΥΠΛΕΥΡΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ

i. 1^{ος} Πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής

Δημήτριος Βικέλας: 1^η Προεδρία Δ.Ο.Ε., 1894-1896

Η 23^η Ιουνίου είναι η ημέρα που σ' όλο τον κόσμο εορτάζεται το Ολυμπιακό Πνεύμα. Στις 23 Ιουνίου 1894, ήταν η ημέρα της λήξης των εργασιών του 'Διεθνούς Αθλητικού Συνεδρίου των Παρισίων'. Την ημέρα αυτή μέσα σε μια πανηγυρική ατμόσφαιρα αποφασίστηκε η αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων, με την τέλεση των I Ολυμπιακών Αγώνων στην Αθήνα το 1896, με την καίρια πρωτοβουλία της πρότασης του 60χρονου Δ. Βικέλα.

Η συνδρομή του Δ. Βικέλα στο Διεθνές Συνέδριο των Παρισίων, αλλά και όλη του η προσφορά μέχρι το τέλος της ζωής, ήταν σημαντική και αποφασιστική για την πορεία των σύγχρονων Ολυμπιάδων. Η αρχική σκέψη του Baron de Coubertin ήταν να αρχίσει η αναβίωση των Αγώνων το 1900 στο Παρίσι, αλλά, «...μέσα σε μια μέρα ο εμπνευσμένος λόγος του Δ. Βικέλα άλλαξε το σκηνικό, συνεπήρε τους Συνέδρους και πρώτη σύγχρονη Ολυμπιακή πόλη εξελέγη παμψηφεί η Αθήνα». Ο Δ. Βικέλας δεν είχε την σχετική εξουσιοδότηση του Πανελληνίου Αθλητικού Συλλόγου που εκπροσωπούσε στο Συνέδριο, και ούτε απέκρυψε αυτό το γεγονός από τους συνέδρους. Επί πλέον διευκρίνισε τότε ότι: «...στην Αθήνα, ασφαλώς δεν θα έχουμε την δυνατότητα να οργανώσουμε μεγαλοπρεπείς γιορτές, αλλά τις πολλές ελλείψεις μας θα αναπληρώσει η εγκαρδιότητα της υποδοχής μας! Δεν θα προσφέρουμε στους επισκέπτες μας διασκεδάσεις άξιες προς την περίπτωση, αλλ' έχουμε να δείξουμε τα μνημεία και τα ερείπια της αρχαιότητας και να τους οδηγήσουμε στους τόπους όπου τελούσαν οι αρχαίοι Έλληνες τους αγώνες τους».

Η τολμηρή αυτή πρωτοβουλία του Δ. Βικέλα συνεπήρε την κοινή γνώμη και τον τύπο στην Ελλάδα και ήταν κύρια αυτός ο ενθουσιασμός που συνέβαλε στην απροσδόκητα μεγάλη επιτυχία της αναβίωσης των Ολυμπιακών Αγώνων τότε, αλλά και στην παγίωση του θεσμού κατά τα επόμενα λίγα χρόνια, καθώς, όταν μετά τους II και III σύγχρονους Ολυμπιακούς Αγώνες στο Παρίσι το 1900, και στο Σαιν Λούις, Μισούρι, Η.Π.Α. το 1904, οι Αγώνες δεν είχαν την αναμενόμενη υποστήριξη και επιτυχία, και πάλι τότε στην Αθήνα, οι Εμβόλιμοι Ολυμπιακοί του 1906 με την γνήσια ελληνική ζωντάνια τους έδωσαν και το νέο παράδειγμα του αθλητικού πνεύματος στην ανθρωπότητα με την κατάθεση της ψυχής όλων μαζί των πρωτεργατών του Ολυμπισμού και τον γνήσιο αυθορμητισμό του ελληνικού λαού.

ii. Η Λογοτεχνική του Παραγωγή

Ο **Δημήτριος Βικέλας** υπήρξε ένας εξαιρετος διανοούμενος, ένας πολύ καλός λογοτέχνης, και ένα φωτισμένο και προνοητικό πνεύμα. Έτρεφε μεγάλη αγάπη για την ευρύτερη πατρίδα του και πίστευε ότι η πρόοδος της Ελλάδας, μισό μόλις αιώνα μετά την Επανάσταση του 1821, εξαρτάται από το πνευματικό επίπεδο του λαού.

Συγκαταλέγεται ανάμεσα στους πρωτοπόρους της νεοελληνικής πεζογραφίας. Έγραψε πρωτότυπα διηγήματα παίρνοντας το θέμα από την νεοελληνική πραγματικότητα και τους χαρακτήρες των νεοελλήνων του καιρού του. Τα διηγήματά του έχουν απλότητα και οι χαρακτήρες του είναι πραγματικοί, καθημερινοί γνήσιοι άνθρωποι, ελληνικοί χαρακτήρες που καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την αναδιοργάνωση του τόπου τους. Η γλώσσα που γράφει είναι ένα δικό του διαμορφωμένο γλωσσικό όργανο, μια ομιλούμενη γλώσσα με πλούσιο λεξιλόγιο, που βρίσκεται πολύ κοντά στο εκφραστικό της δημοτικής γλώσσας. Τα σημαντικότερα από τα διηγήματά του είναι: 'Ο Παπα-Νάρκισσος', 'Ο Λυσσασμένος', 'Η άσχημη

αδελφή’, ‘Φίλιππος Μάρθας’, ‘Γιατί έγινα Δικηγόρος’, ‘Τα δυο Αδέλφια’ και το πιο γνωστό του ‘Λουκής Λάρας’.

Μετά την ολοκλήρωση της πανεπιστημιακής του σπουδής ο Δ. Βικέλας προχωρεί στην εκμάθηση της Γερμανικής και Ιταλικής γλώσσας. Πήρε μαθήματα ξιφασκίας και ιππασίας, ενώ, τη φλέβα του νησιώτη Συριανού, ιδιαίτερα ευχαριστούσε η κωπηλασία.

Η 24χρονη παρουσία του στο Λονδίνο πέρα από την εμπορική του έντονη δραστηριότητα, έχει να επιδείξει και την αξιόλογη λογοτεχνική προσφορά, ένα συγγραφικό έργο υψηλής αξίας. Όταν έφτασε στο Λονδίνο, ο θείος του, Λέοντας Μελάς, ο συγγραφέας του ‘Γεροστάθη’, τον παρότρυνε να γράφει. Σημαντική επίδραση είχε στον τότε 25χρονο νέο ο Σπυρίδωνας Τρικούπης, ενώ ο επτανήσιος ποιητής Ιούλιος Τυπάλδος άσκησε την δική του επιρροή στην ποίησή του.

Ο λογοτέχνης επηρέασε σημαντικά το γλωσσικό όχι μόνο στην Ελλάδα αλλά και το εξωτερικό. Τον Ιανουάριο του 1896, ο Γάλλος υπουργός παιδείας τον συμπεριέλαβε στην ομάδα της 15μελούς επιτροπής των κορυφαίων επιστημόνων προκειμένου να εισηγηθούν: «*Περί της αντικαταστάσεως εις τα γαλλικά σχολεία της Ερασμιακής προφοράς της αρχαίας Ελληνικής δια της νεωτέρας Ελληνικής τοιαύτης*». Στην ίδια επιτροπή συμμετείχε και ο διάσημος γλωσσολόγος καθηγητής της νεοελληνικής στην Σχολή των Ανατολικών Γλωσσών στο Παρίσι ο Ιωάννης Ψυχάρης. Ο Δ. Βικέλας κατέθεσε στην επιτροπή την εμπειριστατωμένη θέση του η οποία έγινε σεβαστά αποδεκτή.

Το πρώτο βιβλίο του Δ. Βικέλα τυπώθηκε στην Σύρο το 1851, ήταν η ‘Εσθήρ’, απόδοση της τραγωδίας του Ρακίνα και άλλα ποιήματα. Το πρώτο δοκίμιο δημοσιεύτηκε σε συνέχειες το 1859-1860 στο αθηναϊκό περιοδικό ‘Πανδώρα’ και αναφέρεται στους τελευταίους αυτοκράτορες, τους Παλαιολόγους. Κατέληξε να γράφει τα ποιήματά του στην δημοτική γλώσσα και το 1862 κυκλοφόρησε στο Λονδίνο η ποιητική του συλλογή ‘Στίχοι’. Την περίοδο 1864-1874 δημοσίευε σε ελληνικά και ξένα έντυπα ποιήματα και δοκίμια, όπως ‘Η δημοσιογραφία στην Αγγλία’, στο οποίο διατυπώνει την γνώμη του για τον τύπο: «*Η δημοσιογραφία είναι η απεικόνιση του βαθμού της πολιτικής και ηθικής μόρφωσης μιας κοινωνίας*».

Το 1873 μετάφρασε για τα ανίψια του εννέα παραμύθια του Δανού Chr. Andersen, τα ‘Παραμύθια Δανικά’. Το 1874 εκδόθηκε στο Λονδίνο στα Ελληνικά η ιστορική του μελέτη ‘Περί Βυζαντινών’, γι αυτό το έργο έγραψε στον φίλο του ελληνοιστή W. Wagner «*...είναι μια συνοπτική αναθεώρηση της Βυζαντινής πολιτείας και κοινωνίας και μετριοπαθής διεκδίκηση της υπόληψής της...*». Ο Δ. Βικέλας συνέχισε να μεταφράζει και το 1876 εκδόθηκαν στην Αθήνα ‘Ρωμαίος και Ιουλιέτα’, ‘Οθέλλος’ και ‘Βασιλεύς Ληρ’.

Το 1879 εκδόθηκαν στην Αθήνα οι μεταφράσεις του των έργων του Σαίξπηρ, ‘Μακμπεθ’ και ‘Άμπλετ’. Το 1884 περιηγήθηκε όλη την Ελλάδα γράφοντας τις εντυπώσεις του στον φίλο του Queux de Saint Hilaire ο οποίος τον παρότρυνε να εκδώσει αυτές τις επιστολές στο Παρίσι με τον τίτλο, “De Nicopolis à Olympie, lettres à un ami”. Το 1885 κυκλοφόρησε στην Αθήνα σε δεύτερη συμπληρωμένη έκδοση η ποιητική του συλλογή ‘Στίχοι’. Στις αρχές του 1887 εκδίδονται στην Αθήνα έξι διηγήματά του και στη συνέχεια στα Γαλλικά με τον τίτλο, ‘Nouvelles Grecques’.

iii. Η Επαγγελματική του Πορεία

Ένα τέταρτο του αιώνα ανθηρή εμπορική δραστηριότητα στο Λονδίνο, απέφεραν στον Δημήτρη Βικέλα την οικονομική αυτάρκεια. Το 1876 η παγκόσμια εμπορική κρίση οδήγησε τον Δ. Βικέλα στην απόφαση να κλείσει την εμπορική του δράση, με οικονομική άνεση προσβλέποντας στην εκπλήρωση των λογοτεχνικών, συγγραφικών

και κοινωνικών του στόχων. Το 1877 αποφάσισε να εγκατασταθεί στο Παρίσι όπου έγινε πόλος έλξης των πνευματικών και κοινωνικών κύκλων, ενώ κρατά τις επαφές του αλληλογραφώντας με σημαίνοντες φίλους του σε διάφορες χώρες. Το ίδιο έτος εκδίδεται το μεγάλο του διήγημα ‘Λουκής Λάρας’.

iv. Ο Κοινωνικός Ανθρωπισμός του

Στην Αθήνα ο Δημήτριος Βικέλας ανέπτυξε σχέσεις φιλίας και εκτίμησης με άτομα που διαδραμάτισαν σπουδαίο ρόλο στην διοργάνωση των I Ολυμπιακών Αγώνων, με τον εκδότη Ιωάννη Φιλήμονα και τον αδελφό του Τιμολέοντα Φιλήμονα, αργότερα βουλευτή και δήμαρχο Αθηνών(1887-1891), τον Διάδοχο Κωνσταντίνο, τον Κωστή Παλαμά, τον Σπύρο Σαμάρα, τους διάσημους ζωγράφους Νικόλαο Λύτρα και Νικόλαο Γκύζη που φιλοτέχνησαν το Ολυμπιακό μετάλλιο και το δίπλωμα των Αγώνων. Στο εξωτερικό δεν έπαυε να είναι σε συχνή επαφή με τον εμπνευστή του Μαραθωνίου Δρόμου, Michel Bréal.

Μέρα με την μέρα η προσωπικότητα του Δ. Βικέλα γίνεται σεβαστή. Ήταν συναρπαστικός ο τρόπος της ζωής του προς την αιωνιότητα, γράφει για τον Δ. Βικέλα ο Dr. Louis στην μελέτη του: “Studies of the Gods in Greece” Dr. Louis Dyer, Macmillan, 1891. Τον υπολήπτονταν οι φοιτητές, μετεκπαιδευόμενοι, επιστήμονες, Ελληνιστές, πολιτικοί, εκδότες συνεργάζονταν μαζί του αντάλλασαν απόψεις, μετάφρασαν τα έργα του. Υπήρξε ο αγνός πατριώτης στον οποίο απευθύνονταν οι Έλληνες πολιτικοί, αλλά και επιστήμονες και κοινωνικοί φορείς και οργανώσεις του δοκιμαζόμενου υπόδουλου ακόμη τότε Ελληνισμού της Κρήτης, της Μακεδονίας και της Ρωμυλίας για να του ζητήσουν την συνδρομή του.

Πολλοί εκτιμούσαν την πολυμαθία του Δ. Βικέλα που ήταν αποτέλεσμα της εσωτερικής του παρόρμησης για την εκμάθηση των ξένων γλωσσών, για την προσέγγιση, και την ουσιαστική γνωριμία και επικοινωνία με διαφορετικούς λαούς και τον πολιτισμό τους.

Ο Baron de Coubertin έγραψε για τον Δ. Βικέλα σε επιστολή του στις 16 Δεκεμβρίου 1899: “c’est ce qui il y a de plus noble sur la terre”. Ο Κωστής Παλαμάς έγραψε στο αθηναϊκό περιοδικό ‘Εστία’ το 1892 εξαιρώντας την γλυκύτητα και την συγκατάβαση των φρονημάτων του Δ. Βικέλα. Το 1879 ο Δ. Βικέλας είχε ακόμη μια τιμητική αναγνώριση στο Παρίσι. Εκλέχτηκε μέλος της 20μελούς επιτροπής του ‘Συλλόγου προς Διάδοση των Ελληνικών Σπουδών’.

Η κοινωφελής δράση του Δ. Βικέλα επεκτάθηκε σε όλο το πλάτος της Ελλάδας. Ο λαμπρός λογοτέχνης ίδρυσε το ‘Σύλλογο προς Διάδοση Ωφέλιμων Βιβλίων’, τον ‘Οίκο τυφλών’ και τη ‘Σεβαστοπούλειο Σχολή’.

Η ενασχόλησή του με το εμπόριο μέχρι τα σαράντα του χρόνια και η ποικίλη κοινωνική του δραστηριότητα στέρησαν τον χρόνο του Δ. Βικέλα ώστε να αποδώσει στη δημιουργική λογοτεχνία όσα η γνησιότητα της φύσης του χαρακτήρα του και το φωτισμένο μυαλό του τον προόριζαν να προσφέρει.

Από τον Ιούνιο του 1895 ο Δημήτριος Βικέλας εγκαταστάθηκε μόνιμως στην Αθήνα και ως πρόεδρος της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής βοήθησε σημαντικά στην οργάνωση των I Ολυμπιακών Αγώνων της Αθήνας το 1896.

Ο Γ. Δολιανίτης χαρακτηρίζει τον Δημήτριο Βικέλα «*Ολύμπια μορφή του συνεδρίου των Παρισίων*», που με το διεθνές κύρος του, τον αυθορμητισμό του και την αφοπλιστική ειλικρίνειά του απέσπασε την ομόφωνη ευχή των Συνέδρων για την τέλεση των Σύγχρονων Ολυμπίων στην Αθήνα. Με το ήθος του, την βαθιά του πίστη και την ενεργητικότητά του εργάστηκε για την πραγμάτωση της ευχής των συνέδρων, που ήταν διαχρονικό όνειρο των συμπατριωτών του, καταξίωσε τον τίτλο του 1^{ου} Προέδρου της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής, και ενσάρκωσε την Ολυμπιακή Ιδέα.

Χωρίς τον Δημήτριο Βικέλα δεν θα είχε επιλεγεί η Αθήνα και χωρίς την Αθήνα το μέλλον των Ολυμπιακών Αγώνων θα ήταν αβέβαιο.

Μετά, και πέρα από την συμβολή του στη επιτυχή διεξαγωγή των I Ολυμπίων, της Αθήνας, 1896 και των Εμβόλιμων της Αθήνας, 1906, ο Δημήτριος Βικέλας ανάτηξε μεγάλη δραστηριότητα για την Κοινωνική ανάπτυξη της νεολαίας στην Ελλάδα έως την ημέρα του θανάτου του στην Αθήνα όπως φαίνεται από τα πρακτικά του Γεωργίου Δροσίνη, ο οποίος τα κατέγραφε την εποχή της ίδρυσης του 'Συλλόγου προς Διάδοση των Ωφέλιμων Βιβλίων'. Εκείνο το έργο συνεχίζεται και αναπτύσσεται στα χνάρια του έργου που ίδρυσε ο πρώτος πρόεδρος της Δ.Ο.Ε. Δημήτριος Βικέλας.